

Dosarul nr. 3ra-538/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Primarul general al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva viceprimarului municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Anastasia Verjac, Vitalie Drăguțan și Gheorghe Rusu cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău și viceprimarul municipiului Chișinău și a fost menținută hotărârea din 18 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 28 martie 2018, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva viceprimarului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Anastasia Verjac, Vitalie Drăguțan și Gheorghe Rusu cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 10 ianuarie 2018 viceprimarul mun. Chișinău a emis dispozițiile nr. 8-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al apartamentului nr. 43 din str. Nicolae Dimo,15/1 și eliberarea ordinului de repartiție dlui Gheorghe Rusu”, nr. 13-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al ap. nr. 7 din str. A. Șciusev,54 și eliberarea ordinului de repartiție dlui Vitalie Draguțan” și nr. 24-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al ap.nr. 5 din șos. Hâncești,57,„A” și eliberarea ordinului de repartiție dnei Anastasia Verjac”.

A menționat că, conform prevederilor art. 64 din Legea privind administrația publică locală și ale Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea

oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat controlul de legalitate al dispozițiilor menționate și a constatat că, acestea au fost emise contrar prevederilor legii.

A susținut că, prin notificarea nr. 1304/OT4-154 din 31 ianuarie 2018 a solicitat viceprimarului mun. Chișinău abrogarea dispozițiilor menționate, însă prin răspunsul nr. 03-119/720 din 05 martie 2018 a fost informat despre faptul că, emitentul consideră actul administrativ legal și nu sunt careva temeiuri în vederea abrogării acestuia.

A afirmat că, conform dispozițiilor contestate, a fost modificat statutul juridic al apartamentului nr. 43 din str. Nicolae Dimo,15/1 și a fost eliberat ordin de repartitie lui Gheorghe Rusu, al apartamentului nr. 7 din str. Alexei Șciusev,54 și a fost eliberat ordin de repartitie lui Vitalie Draguțan și al apartamentului nr. 5 din șos.Hâncești,57,,A” și a fost eliberat ordin de repartitie Anastasiei Verjac.

A relevat că, conform art. 6 alin. (2) pct. 3) lit. b) și f) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău, de competența Consiliului municipal ține de a decide cu privire la administrarea bunurilor domeniilor public și privat ale municipiului, precum și de a decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ, în condițiile legii, precum și a înregistrării infrastructurii economice, sociale și de agrement de interes local și/sau municipal, după caz.

A mai relevat că, conform art. 15 alin. (4) lit. e) din Legea enunțată, de competența Primarului general ține asigurarea, atribuirea și repartizarea spațiului locativ disponibil și eliberarea bonurilor de repartitie din fondul public de locuințe municipal, precum și din fondul locativ eliberat și avariat (pentru restabilirea acestuia), asigură controlul asupra întreținerii și gestionării fondului locativ în municipiu.

A invocat că, dispozițiile contestate au fost emise cu încălcarea competenței stabilite de legiuitor, deoarece Primarul general dispune de competența de a repartiza spațiul locativ disponibil și de a elibera ordine de repartitie din fondul public de locuințe municipal, însă nu deține competența de a modifica statutul juridic al apartamentelor.

A solicitat anularea dispozițiilor viceprimarului mun. Chișinău nr. 8-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al ap. nr. 43 din str. Nicolae Dimo,15/1 și eliberarea ordinului de repartitie dlui Gheorghe Rusu”, nr. 13-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al ap. nr. 7 din str. A. Șciusev,54 și eliberarea ordinului de repartitie dlui Vitalie Draguțan” și nr. 24-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al ap. nr. 5 din șos. Hâncești,57,,A” și eliberarea ordinului de repartitie dnei Anastasia Verjac”.

Prin hotărârea din 18 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și au fost anulate dispozițiile viceprimarului mun. Chișinău nr. 8-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al ap. nr. 43 din str. Nicolae Dimo,15/1 și eliberarea ordinului de repartitie dlui Gheorghe Rusu”, nr. 13-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al ap. nr. 7 din str. A. Șciusev,54 și eliberarea ordinului de repartitie dlui Vitalie Draguțan” și nr. 24-d „Cu privire la modificarea statutului juridic al

ap.nr. 5 din șos. Hâncești,57,,A” și eliberarea ordinului de repartitie dnei Anastasia Verjac”.

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Primarul general al mun. Chișinău și viceprimarul mun. Chișinău și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel, reieșind din prevederile art. 6 alin. (3) pct. 3) lit. b) și f), 15 alin. (1) pct. 4) lit. e), 16 alin. (1) și 17 alin. (4) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău și ale art. 26 alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a concluzionat că, prima instanță just a stabilit că, dispozițiile viceprimarului mun. Chișinău nr. 8-d din 10 ianuarie 2018, nr. 13-d din 10 ianuarie 2018 și nr. 24-d din 10 ianuarie 2018 au fost emise cu încălcarea competenței, fiind, astfel, incident temeiul de anulare a actelor administrative contestate stabilit la art. 26 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ.

Instanța de apel a reținut că, din prevederile normelor de drept enunțate se determină indubitabil faptul că, competența de schimbare a statutului juridic al apartamentelor din mun. Chișinău revine Consiliului municipal Chișinău, iar reieșind din prevederile Legii privind statutul municipiului Chișinău, Primarului general al mun. Chișinău îi revine doar competența de repartizare a spațiului locativ.

La data de 07 martie 2019 Primarul general al mun. Chișinău a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

A menționat că, instanțele judecătorești nu au luat în considerare faptul că, în baza dispoziției nr. 710-dc din 15 noiembrie 2017, abrogată prin dispoziția nr. 297-dc din 10 iulie 2018, pentru stabilirea atribuțiilor conducerii Primăriei mun. Chișinău, având ca scop realizarea operativă și eficientă a prevederilor legale referitoare la activitatea primăriei, s-a dispus repartizarea atribuțiilor între Primarul general și viceprimarul mun. Chișinău, astfel, fiind desemnat viceprimarul de ramură și fiind stabilite atribuțiile de serviciu în domeniul locativ-comunale și, anume, pct. 2.2 lit.e) prevede modificarea statutului de cămin și de serviciu al încăperilor de locuit.

A susținut că, instanțele judecătorești au ignorat și prevederile art. 26 alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

A afirmat că, instanțele judecătorești greșit au concluzionat că, competența de schimbare a statutului juridic al apartamentelor din mun. Chișinău revine Consiliului municipal Chișinău, iar reieșind din prevederile Legii privind statutul municipiului Chișinău, Primarului general al mun. Chișinău îi revine doar competența de repartizare a spațiului locativ.

A relatat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău ar fi posibilă o schimbare a destinației, spre exemplu, al încăperii cu destinația nelocativă în locativă sau invers.

A declarat că, viceprimarul mun. Chișinău a avut temei legal de a emite dispozițiile contestate și nu a fost necesar prin decizia Consiliului municipal Chișinău, așa cum afirmă intimatul.

A invocat că, instanțele judecătorești nu au ținut cont de argumentele și probele prezentate de către reprezentantul recurentului.

A notat că, prevederile capitolului III din Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 306 din 30 martie 2000 se aplică în cazul schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor.

A relevat că, în cazul dat, bunurile imobile cărora le-a fost schimbată destinația reprezintă încăperi izolate și nu o construcție, iar legiuitorul a stabilit clar că, conform art. 4 alin. (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile, construcțiile și încăperile izolate, fiind bunuri imobile, totuși sunt obiecte distincte, ale înregistrării în Registrul bunurilor imobile.

Prin referința depusă la data de 03 aprilie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia contestată în adresa părților la data de 25 ianuarie 2019.

Astfel, recursul, după data de 07 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Primarul general al mun.Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Primarul general al mun. Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Primarul general al mun. Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Primarul general al municipiului Chișinău se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu